

ЗА НАУКОВІ КАДРИ

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМІВ ТА КОМІТЕТУ ЛКСМУ ОДЕСЬКОГО ОРДЕНА
ТРУДОВОГО ЧЕРВОНОГО ПРАПORA ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА.

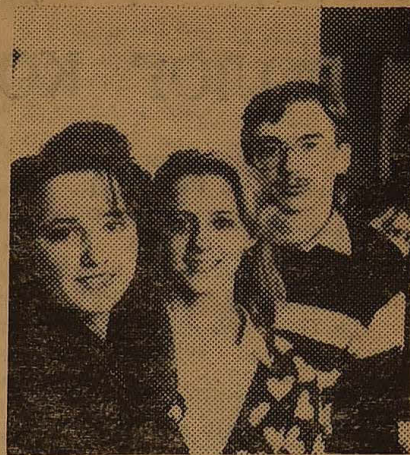
Видається з 1933 р.

№ 13 (1786)

6 КВІТНЯ 1990 РОКУ.

Ціна 2 коп.

n-992962

«Моральність починається з естетики»
—4 стор.

ПРОЛОГ КОНФЕРЕНЦІЇ

3 квітня в Актівому залі корпусу гуманітарних факультетів розпочала роботу 46-а звітна студентська наукова конференція, присвячена 125-річчю нашого учебного закладу.

Треба сказати, що формальні показники рівня студентської науки в ОДУ справляють нібито й добре враження: перше місце серед вузів республіки, почесні грамоти Мінвузу УРСР, безліч дипломів усіх ступенів (ними аж рясніло у вестибюлі). Як же, одначе, реальні успіхи? Що уявляє собою статистика, коли поглянути на неї з вивороту? Чи справді існує в нас така собі цілісна система наукової творчості молоді?

Цим питанням присвятив свій виступ на пленарному засіданні проректор з наукової роботи професор М. М. Чесноков. Резюмуючи його виступ і даний у ньому аналіз стану студентської науки в ОДУ, зазначимо, що успіхи наші досить-

таки ефемерні. Так, ми вели перед у групі університетів УРСР за кількістю поданих наукових робіт студентів і за кількістю нагород. Але що криється за цими 8 перших місць, 9—других, 22—третьі і 21 заохочувальний диплом. А треба було б, щоб усе виходило навпаки, як це робиться у вузах, що нас випереджують, — Київському політехнічному, Львівському політехнічному, Київському і часом навіть в Ужгородському університетах.

Не дуже блискучі справи і з науковими публікаціями, авторськими свідоцтвами на них знаходи. Серйозні успіхи, відверто кажучи, досить-таки рідкісні. Беремо кількість, а не якість.

Не дуже зацікавила наших студентів — і це відчувається досить виразно — й наукова конференція, про яку йде мова. Поглянеш у зал — мало ко-

[Закінчення на 2-й стор.]

«Еще все вместе...»

Фото В. ПАЩУКА.

З архіву «ЗНК».

Коллективний договір

ОДЕСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА НА 1990 РІК

законодавство про працю.

Трудовий колектив: виконує заходи для здійснення вимог колективного договору; заслуховує звіти адміністрації і профспілкового комітету про хід виконання колективного договору; ставить, у разі потреби, питання про притягнення до відповідальності осіб, що не виконують зобов'язань, записаних у колективному договорі.

РОЗДІЛ I. ВИРОБНИЧІ ВІДНОСИНИ

1. Погодиною оплачувати працю викладачів, які замінюють відсутніх (хвороба, відрядження) колег за умови виконання ними, хто замінює, річного навчального навантаження у повному обсязі.

Відповідальний — проректор ОДУ М. П. Коваленко, Л. О. Ануфрієв. Строк виконання — до 1 вересня 1990 року.

2. Для ширшого залучення студентів до участі в господарських науково-дослідних роботах передбачити при укладанні договору виділення не менш, як двох процентів фонду заробітної плати на оплату праці студентів, які працюють за сумісництвом в НДЧ.

Відповідальний — проректор М. М. Чесноков, строк виконання — до 15 грудня 1990 року.

3. Для поліпшення роботи госпрозрахункових підрозділів адміністрації НДЧ повинна щокварталу, за 10 днів до його початку, доводити до відома підрозділів основні показники діяльності, а через півтора місяця

після закінчення кварталу підбивати підсумки по кожному підрозділу і кожній госпемі, вказуючи матеріальні витрати й прибутки.

Відповідальний — заступник проректора з НДЧ Д. І. Маринич.

4. Проводити атестацію викладачів і наукових працівників згідно з конкурсом.

Відповідальний — проректор ОДУ М. П. Коваленко.

5. Розробити статус наукового працівника ОДУ.

Відповідальний — проректор М. М. Чесноков. Строк виконання — до 1 вересня 1990 року.

6. Адміністрації НДЧ зараховувати працівників на госптему за сумісництвом протягом року. Документи на оплату подавати за два тижні до виплати.

Відповідальний — заступник проректора Д. І. Маринич.

7. Працівникам університету, які йдуть у планові відпустки за графіком чи за заявами, виплачувати заробітну плату не пізніше, як за три дні до початку відпустки. Якщо зарплату видають несвоєчасно, строк відпустки, на вимогу працівника, повинен відповідно переноситися.

Відповідальний — проректор М. П. Коваленко і головний бухгалтер М. А. Перекітний.

8. Не залучати до роботи у вечірні години і не посилати у відрядження жінок, які мають малолітніх дітей, без їхньої згоди.

Відповідальні — декани факультетів і керівники підрозділів. З 1 вересня 1990 року.

9. Не планувати жінкам-викладачам, які мають дітей дошкільного або молодшого шкільного віку, занять на суботу.

Відповідальні — декани факультетів, керівники підрозділів.

10. Для матерів, діти яких ідуть у 1990 році до першого класу, день 1 вересня вважати вільним із збереженням заробітної плати.

Відповідальний — проректор М. П. Коваленко.

11. Не планувати занять, екзаменів і залків по всіх формах навчання на неділю.

Відповідальні — начальник учбової частини Л. І. Аліфанова, голови профбюро факультетів.

12. Ввести нові норми забезпечення спецодягом з огляду на його невисоку якість.

Відповідальні — проректор А. В. Нечаєв, В. В. Семенов, начальник відділу постачання З. О. Турманідзе.

РОЗДІЛ II. СОЦІАЛЬНО-ПОБУТОВІ ПИТАННЯ

1. Добитися, щоб міськвиконком прийняв 300 тисяч карбованців на будівництво державного житла на 1991 рік.

Відповідальний — проректор В. С. Плинський.

2. Добитися розв'язання питання про спорудження кооперативного житлового будинку. Для цього:

а) розв'язати питання про відселення в 1991 році з площі забудови;

б) добитися проектування житлового будинку в 1990 році.

Відповідальний — про-

ректор В. С. Плинський.

в) передати ліміти капітальних вкладень міськвиконкомові на 1991 рік у сумі 300 тисяч карбованців.

Відповідальний — проректор В. С. Плинський.

3. Закінчити ремонт і підготувати базу відпочинку в Чорноморці до 25 травня 1990 року.

Відповідальні — проректори А. В. Нечаєв, В. С. Плинський, начальник бази відпочинку Л. В. Маликов.

4. Вивчити питання про проектну-пошукові роботи для будівництва учбово-лабораторного корпусу.

Відповідальний — проректор В. С. Плинський.

5. Реконструювати КБО в Чорноморці в ідальню зимового типу.

Відповідальний — проректор В. С. Плинський, строк виконання — IV квартал 1990 року.

6. Подавати матеріальну допомогу викладачам і працівникам у будівництві кооперативного житла та впорядкуванні садово-городніх товариств.

Відповідальні — ректор І. П. Зелінський, голова профкому Л. Х. Калуст'ян.

7. Запровадити одноразову грошову винагороду працівникам університету, які виходять на пенсію, в розмірах: якщо стаж роботи дорівнює 20 років — 3 оклади, 15 — 2 оклади, 10 — 1 оклад.

8. Запровадити грошову допомогу в розмірі 25 карбованців щомісяця матерям, які перебувають у відпустці для догляду дитини до півтора року.

Питання охорони праці й техніки безпеки викладено в додатку до колективного договору.

Ректор університету
І. П. ЗЕЛІНСЬКИЙ.
Голова профкому
Л. Х. КАЛУСТ'ЯН.

ПРОЛОГ КОНФЕРЕНЦІЇ

(Закінчення.)

Початок на 1-й стор.)

го, крім сотні гостей, запрошених з 20 вузів країни, побажиш. (Додам від себе, що й ті з наших студентів, які прийшли на конференцію, десь порозбігалися, щойно закінчився виступ проректора).

Аналіз програми конференції теж наводить на певні висновки. Різно підупав інтерес до суспільних наук: кафедра політичної історії (колишня історія КПРС) спромоглася на підготовку лише 12 доповідей, та й то студентів-істориків.

На диво мало робіт підготували юристи — найменше за всіх, хоч факультет, як відомо, найбагатолюдніший.

Ще один момент, який просто лякає: представники, так би мовити, найгуманітарніших наук (філфак, РГФ) не зацікавилися етичною і естетичною тематикою — жодної доповіді!

Не збираються, з усього видно, робити жодного повідомлення на гуманітарні теми й прихильники природничих наук. Чи не перевелися вже зовсім фізики-лірики! Але якщо ми ведемо зараз мову про гуманізацію освіти, то треба говорити й про спільні роботи гуманітаріїв і природознавців...

Ведучи далі, слідом за М. М. Чесноковим, тематичний аналіз програми конференції, натрапляєш усе ж таки й на явно позитивні зміни. Особливо при-

вабливими, новими, сміливими здаються теми доповідей підсекцій філософії гуманітарних і природничих факультетів, історичного краєзнавства. Скажімо, про статус людини у світі і проблему позаземних цивілізацій, про філософські погляди В. Соловйова, М. Бердяєва, Е. Фромма, Ж.-П. Сартра, про проблему засобів і цілей у Великій Жовтневій соціалістичній революції.

Чимало цікавих доповідей можна сподіватись і на інших секційних засіданнях. А втім, зустрічаєш у програмі й такі теми, що аж подив бере. Наприклад, «Людський фактор: суть, закономірності розвитку і шляхи активізації».

Відчуваєте? Знов оте зашкарубле — не людина, а фактор. Та ще й треба того фактора активізувати, сублімувати, як дріжджі. Скільки ж можна дивитися на людей, як на хімічні елементи, на «людський матеріал», за Платоновим...

Сьогодні, коли верстається цей номер, проходять секційні засідання. Наскільки нам відомо, приємні сюрпризи підготували наші гості — студенти з Томська, Вільнюса, Чернівців та з інших міст. Найцікавіші, найзмстовніші доповіді «ЗНК», як і завжди, запропонує читачам (у реферативній формі).

Ю. ВІНОГРАДОВ.

наукового відділу, розглядала й затверджувала звіти про діяльність, видавала наукові праці, делегувала вчених на з'їзди тощо.

Науково-навчальна рада складалася з делегатів факультетських рад (по 24 чоловіка від кожного). Щороку оновлювалася половина членів ради. Кожного з них можна було відкликати. Рада розглядала й затверджувала на основі до-

бюджет і подавала його на затвердження комісарові, вела облік витрат, складала майнові договори, складала інструкції для бухгалтерії, стежила за всім господарським життям вузу.

Посади ректора й проректора було скасовано. Керівництво вузами зосереджувалося у руках комісарів (голови РКВУЗу). Він затверджував інструкції, видавав накази й по-

старости вузу. Вибори факультетських рад в університеті мали закінчитися до 20 червня. В разі непроведення виборів ради факультетів мали працювати без представників студентства. Останній строк виборів намічався на 22 червня 1919 року.

Виходячи з досвіду РРФСР і ґрунтуючись на постанові Раднаркому РРФСР від 1 жовтня 1918 року, Раднарком Ук-

виснути будь-який громадянський республіки. Всі, хто викладав у вузі, діставали загальне найменування — «викладач». Інші титули скасовувались. Особи, які вели заняття у вузах під керівництвом викладачів (лаборанти, прозектори і т. д.), нарікались асистентами. Для проведення перевиборів викладачів та асистентів, для займання вільних посад на кафедрах у кожному місті створювався спеціальний орган у складі всіх комісарів вузів та обраних від усіх факультетів і відділів представників викладачів (на 2 чоловіка менше загальної кількості комісарів). Цей орган мав щороку подавати Наркомосу списки викладачів, які підлягали перепобранню згідно з нормами Наркомосу, після чого Наркомос створював конкурсні комісії.

І. КАЛМАКАН,
доцент кафедри історії СРСР.
(Далі буде).

Сторінки історії

ДО СТВОРЕННЯ ОДЕСЬКОГО (НОВОРОСІЙСЬКОГО) УНІВЕРСИТЕТУ: 1917—1920 р.р.

повідей факультетів їх кошториси (бюджети), визначала кількість факультетів, затверджувала відраджень, відкривала й реорганізовувала учбо-допоміжні установи, розглядала звіти про науково-навчальну роботу й передавала їх комісарові, делегувала представників на з'їзди.

Факультетські ради склалися з усіх професорів, невеличкої кількості аспірантів і представників студентів, кількість яких дорівнювала кількості професорів. Факультетська рада розглядала звіти про діяльність підпорядкованих факультетові навчально-допоміжних установ, обирала представників до науково-навчальних рад і господарського комітету, добирала викладачів та асистентів, складала загальні плани викладання й умови зараховування слухачів на факультети, проводила прийом слухачів, керувала всією науковою і навчальною діяльністю.

Освітня діяльність вузу полягала в проведенні для трудящих лекцій з різних галузей знань, в організації виставок, з'їздів, екскурсій, у створенні культурно-освітніх товариств, народних бібліотек, музеїв, у видаванні підручників тощо.

Господарська діяльність вузів відмежовувалася від адміністративної і концентрувалася в руках господарчої ради (госпради), що складалася з представників факультетських рад, наукової й освітньої рад (по 2 чоловіка від кожної), з представників службовців у половинній кількості і запрошеного спеціаліста з дорадчим голосом. Членів госпради, за винятком запрошеного спеціаліста, обирали на 3 роки. На підставі пропозицій рад факультетів госпрада складала

станови у справах, що стосувалися всіх установ учбоного закладу, стежив за проведенням у життя декретів і розпоряджень Наркомосу, затверджував звіти про наукову, навчальну й освітню діяльність учбоного закладу, проекти їх бюджетів, клопотання рад про штати й заохочення, роз'язував усі питання щодо організації того чи іншого учбоного закладу. Відповідав комісар також за політичну освіту службовців, студентів, за поліпшення матеріального становища всіх працівників вузів, особливо тих, кого призначували й кривдили до революції. Своїми діями й рішеннями комісар мав бути «зразком революційної творчої свідомості пролетаріату-переможця, зразком комуністичної дисципліни, підкреслюючи це на кожному кроці».

Таким чином, «Тимчасові правила» («Тимчасове положення» — І. К.) вносили радикальні зміни в організацію керівництва вищою школою, демократизували її, розбивали кастову автономізацію і концентрували керівництво в руках Радянської влади.

Згідно з «Тимчасовим положенням», у травні 1919 року в Одеському університеті розгорнулася перебудова. Оскільки адміністрація і ради вузів, які існували досі, скасовувалися, то РКВУЗ Одеси дав комісарам вузів наказ про те, що до створення нових органів, передбачених «Тимчасовим положенням», керівництво навчальними й науковими справами повинні були взяти на себе декани факультетів. При деканах створювались факультетські ради, до яких входили і представники студентства. Робота щодо організації виборів серед студентів покладалася на

раїни видав декрет «Про деякі зміни в складі й структурі вищих учбових закладів УРСР», згідно з яким всі вчені ступені й звання, а також пов'язані з цим привілеї і права скасовувалися. Працівники кафедри займали посади за конкурсом, при цьому кандидатуру миг

ОГЛЯД-КОНКУРС

Його проголошують ректорат і громадські організації з нагоди 125-річчя нашого вищого учбоного закладу. Це буде огляд самодіяльної художньої творчості і культурно-масової роботи, що сприяє розвитку творчих здібностей кожного.

До участі в огляді-конкурсі запрошуємо колективи і окремих виконавців з усіх факультетів.

Конкурсні концерти проведуться з 23 по 26 квітня в новому Актівому залі. Кожен з них має бути не довшим за 40—60 хвилин. Точну дату й годину концерту визначить жеребкування.

У концертах можуть брати участь вокальні й вокально-інструментальні ансамблі, хореографічні й театральні колективи, агібригади, вокалісти, декламатори, аматори оригінальних жанрів, інші колективи й виконавці.

Програми концертів, затверджені керівництвом факультетів, слід подавати в день огляду до журі — в двадцятьох примірниках.

Переможців конкурсу визначатимуть за:

— виконавською майстерністю, різножанровістю і якістю самого концерту;
— рівнем культурно-масової роботи на факультеті — участю факультету в загальноуніверситетських культмасових заходах 1989/1990 навчального року.

Оцінку концертним складатимуть журі, до яких ввійдуть викладачі, працівники факультетів, спеціалісти за жанрами.

Остаточна оцінка кожного номера й концерту складатиметься з суми балів журі.

Факультет, якому буде присуджене перше місце, дістане перехідний приз.

Колективи й виконавці, які покажуть найвищий творчий рівень, стануть учасниками завершального концерту, що відбудеться 1 травня, і ювілейного концерту, присвяченого 125-річчю університету.

(Продовження. Початок див. «ЗНК» № 12)

